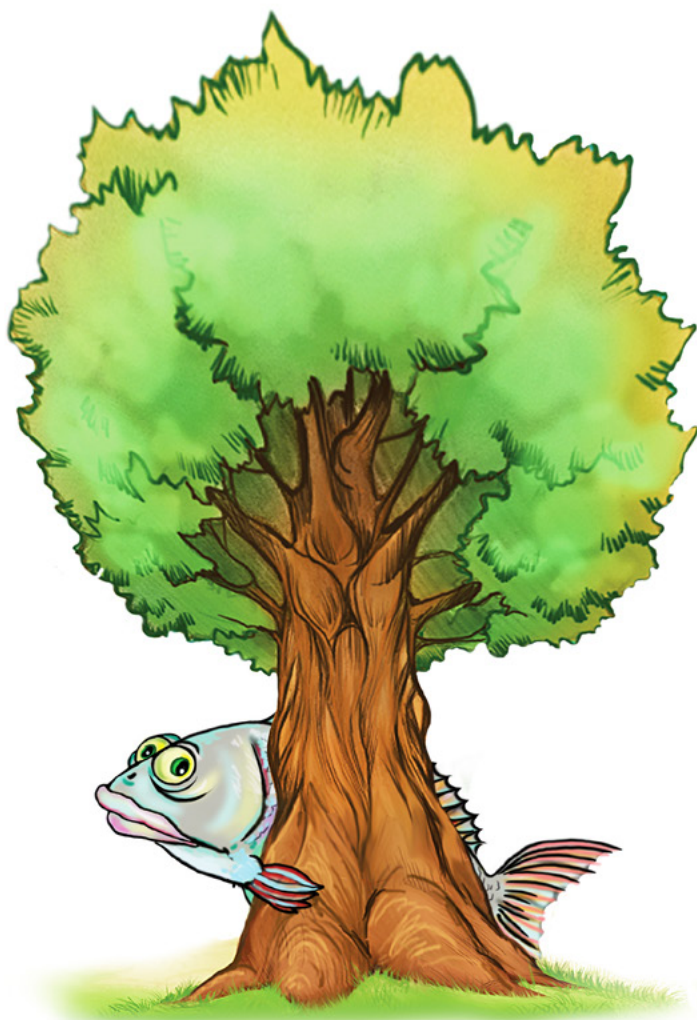

Євген Маєвський
КАЗКИ ДИВНОГО ЛІСУ

Для дорослих, дітей і дорослих дітей.

*Ти можеш називати це нісенітницею, якщо забажеш,
але Я чула нісенітницю, в порівнянні з якою це розумне,
як тлумачний словник.*

Чорна Королева

*Більше інформації про проект «Казки дивного лісу», а також адреси
для придбання паперового варіанту книги ви можете отримати за
адресою www.mayevski.com/tales*

ЗМІСТ

Дуже важливий засць	5
Доскаржився!	7
Поважний кабан	10
Як дятел бліх ловив	12
Рибалки та істина	14
Як засць капусту роздавав	16
Лісова журналістика	18
Діловий кабан	20
Як звірі рибу рятували	22
Зебра—консультант	25

Дуже важливий заєць

Зайчиків ніхто не давав проходу в лісі. Хто лиш побачить, — то «підніжку» підставить, то камінцем кине, а хто із дерева горіхом чи жолудем жбурне. Замислився зайчик, як йому бути. Пішов до сови.

Сово, порадь, що мені, бідолашному, робити? Всі з мене глузують...

А ти, зайчику, маєш чимось вирізнитись. Тоді тебе поважатимуть, — відказала Сова і зачинила дверцята свого душла.

Замислився зайчик іще глибше. Чим йому, сірому, вирізнитись? Ішов він, так, замислившись, аж поки опинився біля болота. «О, це ідея», — подумав зайчик. Обмазався багнюкою і побіг додому, голосно вигукуючи: «Розступіться! З дороги, негайно!»

Дивляться звірі — збожеволів косоокий. Відступають із дороги: хто зна, чи сказився заєць, чи, може, з вовком побратався. Та й смердить від нього за версту болотом. Згодом розібралися, звичайно, але так звикли до скаженого зайця, що стали поступатись йому дорогою. А що — зайчиківі задоволення й самоповага, і всьому лісу розвага.

Доскаржився!

Сірому вовкові завжди чогось не вистачало. Зайця з'їсть — замало. Разом з іншими вовками козулю зажене — теж на всіх малувато. А хотілося йому, щоб завжди було їжі вдосталь і дах над головою. Ось одного разу сидів сірий на пагорбі, і як когось побачить на дорозі, починає йому скаржитись на своє життя. Почув це один хutorянин, який ішов тою дорогою, і думає: «А якби цього вовка посадити у власному дворі, щоб попереджав мене про перехожих?»

— Вовчику-вовчику, підеш до мене? — запитує. — Я тебе годуватиму, а ти мені за це служитимеш.

Вовк недовго вагався: нарешті його почули.

І от оселився сіроманець у дворі селянському. Там йому і курчата бігають, і будка є. Але примітив селянин, що курчат поменшало. «Що робити?» — думає. Взяв і повидирав вовкові гострі зуби, щоб той курчат не тягав. А для певності ще й на ланцюг посадив. Схаменувся вовк, але вже пізно було. Хотів кусатись — а зубів нема. І в ліс не втечеш на ланцюгу, і як там без зубів харч спіймати? З іншого боку — дах є і годують справно (хоч і не свіжими курчатами, а тим, що зі столу лишається).

І сидить тепер сірий біля будки і всім перехожим
скаржиться на свою долю. А ті дивуються: де
хуторянин такого чудового охоронця дістав, що на
кожного перехожого гавкає, та й страху добрячого
наганяє.

Поважний кабан

Кабан був гладким, опецькуватим. Великий дикий кабан, який умів шукати гриби і жолуді, й на них він від'ївся.

Але кабану дуже не подобалося, коли хтось називав його жирною свинею. Хоча він нею фактично й був, але таке звертання ображало його власну гідність. Тоді кабан звернувся до правління лісу із вимогою заборонити називати його жирною свинею. Правління не захотіло сваритись із поважним мешканцем і ухвалило рішення називати кабана не інакше ніж якісно відгодованим свином. На цьому й порішили, і кабан задоволений побіг у своїх свинських справах.

Аж якось почула про відгодованого свина маленька дівчинка, що збирала ягоди на узліссі. Дівчинка була хоча й маленька, але кмітлива. Тому вона розповіла про почуте дідусяві. Як же дід зрадив! Наточив великого ножа і пішов ставити в лісі капкани та пастки мостити. А за тиждень усе село гуляло на святі і їло холодець та запечену кабанячу ногу. Отже, жирною свинею бути інколи безпечніше!

Як дятел бліх ловив

Лиса загризали блохи. Він просто скаженів, але не міг їх позбутись. Що лиш робив, але блохи з'являлися знову. Лис пожалівся про свою халепу дятлові, котрий мешкав неподалік. А слід зауважити, що за тих часів дятел харчувався зерном на луках. От дятел і каже лисові:

— А що, давай я спробую в тебе бліх половити. Все ж тобі легше, ніж по кущах лазити, хутро своє псувати.

— Давай, — погодився лис.

Тоді дятел всівся на лиса, і ну видзьобувати бліх по одній. Але, щоб зернятко витягти з колоска, треба мати гострого дзьоба. А гострий дзьоб та по шкірі — це боляче. От лис і заволав. «Друже дятле, обличцю справу, бо дуже боляче ти це робиш». А дятел як узявся за справу, то знай собі ловить бліх і лиса не чує. Лис тоді скочив і гайда тікати від дятла. Але дятел чіпкий, захопився кігтями і знай собі довбе.

Як же було боляче лисові! Побіг він через кущі, обдираючи все своє хутро, намагаючись скинути навіженого птаха. Аж на іншому боці лісу помітив, що дятла вже немає.

Весь тиждень лис відлежувався у норі. На бліх махнув лапою, а з птахами приятелювати перестав. А дятел так призвичаївся до довбання, що замість лиса став довбати дерева, і досі харчується комахами.

Рибалки та істина

Якось бобер із єнотом засперечалися, як краще ловити рибу.

— Рибу краще ловити з води, — повів мову бобер, — досвід поколінь бобрів це доводить.

— Та ні, — відповідає єнот, — рибу треба ловити з берега або з корча. От дивись: сідаю я на корч... Хоп... і риба в лапі.

— Ну, скажеш таке, — сперечається бобер. — Багато ти лапою наловиш. А з води я тобі десяток натягаю за той же час. Пірнув — а в зубах три рибини за один раз.

І так вони переконували один одного, що є насправді істиною, аж десь як бабахне! Викинуло бобра з єнотом на берег, непритомних. Отямились вони, почухали потилиці, дивляться — а риби по воді повно пливє, а нижче браконьєри її виловлюють. Важко істині проти грубої сили встояти.

Як заєць капусту роздавав

Одного разу в зайця стався напад альтруїзму, і вирішив він роздати лісовим звірам надлишки капусти. Про що їй повідомив сороку, а та вже рознесла новину лісом.

Першим прийшов ведмідь. Походив навколо капусти, покладав язиком. Каже зайцеві: «Оце би хто мені її до барлогу приніс, то я б забрав тоді. А так — іще їй на собі її перти. Не візьму».

Наступним був вовк. «Хех, — каже, — от якби капуста твоя м'ясом пахла, можна було б поласувати».

Лисиця — та взагалі їй казати нічого не стала.

Подумала: «А давай, зайче, краще я тобою поласую», — і стриб на зайця! Заєць ледве встиг у нору вскочити.

«Ні, так справа не піде», — подумав він і повіз капусту на базар. Що продав вигідно, залишки вже їй так роздав, але все одно при виграші залишився. А лісові мешканці капусти так і не отримали. Бо коли щось дарма дістається, то його ніхто не цінує.

TABETA

Лісова журналістика

Вирішили звірі в лісі демократію і гласність розвивати. Від одностайного схвалення рішень правління перейти до конструктивної критики. А щоб голос розуму було краще чути, вирішили видавати лісову газету.

Новин назбирали швидко. Білки, що по всьому лісі стрибають, чимало розповіли, і лисиця не лишила редакцію газети без інформації, і тхір багато цікавого повідав. Почали відбирати, що друкувати у першу чергу. Як ведмідь напився — того не можна, бо як почує ведмідь, то всім несолодко буде: прийде до редакції й розвалить усе. Як кабан віз жолудів у білок забрав та й собі відтягнув — ще гірше буде, бо той не тільки жолуді забере, а ще й коріння у дубів попусе.

Перебрали новини — а й сказати доброго нема про кого. Хіба що сорочі плітки друкувати, але їх і так усі чують, газети не читаючи. Тож не вийшло з газети нічого путнього.

А все тому, що розум — у кого є, а в кого й немає — не біда, а їсти і носити власну шкуру неушкодженою всім хочеться.

Діловий кабан

Один дрібний кабанчик за якісь там послуги начальству отримав від правління галявину. В особисте користування. Оскільки кабанчик був невеликого розуму, то вирішив ту галявину продати. А хотів він за неї чимало — віз жолудів.

Охочих не було, та й жолуді того року не вродили. Коли борсук прийшов і каже: «Віз не віз, а три діжки я тобі дам, а на галявині город влаштую». «Давай», — погодився кабанчик.

Борсук привіз ті діжки, а кабанчик собі міркує: «Як три діжки привіз, то, мабуть, дуже хоче мою галявину. А галявина чудова, з усіх боків дерева, а далі річка... Не віддам». І пропонує борсукові: «Давай, Борсуче, хоча б піввоза. А то минулого року приїздив пан із сусіднього села, хотів весь цей край лісу купити, так він йому сподобався».

Почував борсук потилицю і каже: «Привезу я тобі ще діжку, а більше не дам — нема». «Хай тоді стоїть галявина, їсти не просить», — відповів кабанчик.

На тому й розійшлись.

А влітку спека настала, пожежа зайнялась, і вигоріли дерева біля тої галявини. І стала вона вже не посеред лісу, а посеред колод горілих, і не галявина, а так собі. А кабанчик про це і не дізнався: ще навесні до мисливців у руки потрапив.

Як звірі рибу рятували

Одного дня в лісі сталась халепа: у лісовому озері зникла риба. А може, не зникла, а просто клювати перестала, хто її, мовчазну, знає. Але лісові рибалки, бобрі із відрами, захвилювалися: як риби не буде, то й самим харчуватись не буде чим, і діти голодні будуть. Послали бобра до правління лісу з вимогою негайно щось робити, бо ж лихо!

Ведмідь першим ділом скликав правління лісу для обговорення ситуації. «Це у нас незвичайне природне явище, — каже лось. — Надзвичайна спека призвела до зменшення рівня кисню у водоймі, через що риби дихати немає чим». «Які будуть пропозиції?» — запитує Ведмідь. Тут слово взяв Баран: «Пропоную відправити молебень, попрохати Господа нашого послати нам риби», — каже. «Тільки, передайте, не кільки в томаті», — прошепотіла Лисиця. Оскільки інших пропозицій не надійшло, вирішили наступного дня відправити молебень.

Надвечір Пугач, пролітаючи, побачив Видру, що сиділа на березі озера і тихенько плакала. «Чого плачеш, кумасю?» — питає пугач. Розповіла Видра про їхню біду, а Пугач (розумний, в літах) і мовить:

«То не біда, а глупота. Хай бобри обгатять усе озеро колодами, щоб не пускати до нього любителів рибної ловлі, а ти біжи до сусіднього лісу, спитай в них молоді рибки на розведення. За місяць і відновите риб'яче населення». Так Видра і зробила.

Вранці припхалися Ведмідь із Бараном та інші члени правління. Баран ніс ганчірку на палиці і кланявся. Ведмідь ходив навколо озера з розумним виглядом, розглядав побудовані за ніч огорожі й розповідав сорокам, що крутились поруч, яких він заходів уживав для боротьби за підвищення рівня кисню у воді.

За місяць популяцію риби в озері силами бобрів із видрами було відновлено. Ведмідь, як дізнався про це, одразу прийшов ловити рибу. Наловив собі й перед сороками вихваляється: «Бачите, який я голова, спритно ми разом упоралися з риб'ячою проблемою, еге ж?» А сороки ту новину по всьому лісі й понесли. Кажуть, і риба розвелась, і дерева з колод повиростали під пильним оком Ведмедея. А як же Пугач, запитасте ви? А що Пугач — він птах нічний, та й риба йому ні до чого.

Зебра–консультант

Якось кінь, довізши хазяїна до міста, побачив на вулиці... наче й коня... а наче й арештанта якогось. На вигляд як кінь, але весь у чорних і білих смужках. Гість сидів у клітці, а до нього через клітку тягнули руки діглахи.

Ти хто? — питає кінь.

Я — зебра, — відповідає той. — Я — чарівна тварина, кузен єдинорога, подорожую зі світою світом, дивлюсь, як люди живуть.

А чого ж ти тоді в клітці? — дивується кінь.

Для безпеки. Он бачиш, люди руки тягнуть, бо хто до мене доторкнеться, щасливим буде все життя. А руки в них брудні, мене такого чистого і красивого забруднять. Вдома — то я вільно бігаю.

Як це?! — допитується кінь. — А хто тебе годує, запрягає, на поле виводить?

А ніхто! Я — вільна тварина. Куди хочу, туди й біжу.

Ти ба!!! — здивовано каже кінь. — А як це тебе не запрягли?

А що там хитрого. Ось ти, кінь, тварина згідлива, погоджуєшся на себе роботу брати. От на тобі і їздять. А на мене де сядуть, там і злізуть. Вкушу і скину. І то, якщо доженуть.

Замислився кінь над словами зебри, нічого не відповів. А на ранок відмовився запрягатись. Кусається, стрибає. Не дається, коротше кажучи. І вмовляв його хазяїн, і сіна свіжого приніс — не погоджується коник. Тоді хазяїн взявся за кийка. Але все одно не допомогло. Почухав тоді хазяїн потилицю і каже коневі: «Отже, друже, страйкуєш? Гаразд. Тиждень стоїш у стійлі, без їжі і прогулянок. А я до міста із сусідом на возі поїду».

Так кінь простояв увесь тиждень у стійлі й не бачив, як пересувний зоопарк залишив місто. А діти бігли за процесією, тицяли пальцями в зебру і кричали: «Дивіться, коняка-арештант».

ПІСЛЯМОВА

У нашому лісі все не так, як здається. І тварини в ньому справжні, а не такі, як їх малюють у казках.

Наприклад, лисиця — дуже хитра, але це тому, що її часто плутають із собакою.

Вовки — боязкі і полюють завжди зграями, оскільки по одному бояться. Просто в нашому лісі їх наділили владою і повноваженнями охороняти громадський порядок. От вони й демонструють свою зверхність.

Зайці — хоробрі й сильні звірі. Якщо спіймати зайця за вуха, він може почати не тільки нецензурно лаятись, а й бити вас ногами. Однак заєць — реаліст і знає, що вовка під час виконання «службового обов'язку» краще обходити десятою дорогою. Тому заєць тікає та ховається й від людей: він же не знає, чи це людина йде, чи вовк-перевертень.

Віслюки — непогані в цілому тварини, хоча їхня справа — вози тягати, а не обіймати керівні посади.

Дятел — довбє. Не довбати дятел не може, бо дзьоб його переважає. Але дятлові треба завжди чітко вказувати ціль, бо роздовбє все навколо.

Тхори — активні й допитливі тварини. Але оскільки тхори маленькі, то лисиці з вовками відбирають у тхорів харчі. І тхори мають діяти за принципом «хочеш вижити, умій крутитися».

Ведмідь вважає, що мед — тільки для нього, а все навколо для того створене, щоб давати йому мед.

Кабан як був жирною свинею, так і лишився, хоча й без ноги.

Отак і живемо.

Більше інформації про проект «Казки дивного лісу», а також адреси для придбання паперового варіанту книги ви можете отримати за адресою www.mayevski.com/tales

